

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U100336

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-03-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сидорук Ірина Ігорівна

2. Sydoruk Iryna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.05

Назва наукової спеціальності: Соціальна педагогіка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-03-2021

Спеціальність за освітою: «Початкове навчання»

Місце роботи здобувача: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, м. Луцьк, Луцький р-н., Волинська обл., 43025, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 58.053.03

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, м. Луцьк, Луцький р-н., Волинська обл., 43025, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.35.09, 14.43.43

Тема дисертації:

1. "Теорія і методика формування соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки"
2. "Theory and Methods of Social Competence Formation of Future Social Workers in the Process of Professional Training"

Реферат:

1. У дослідженні розглянуто й обґрунтовано теоретичні та методичні основи формування соціальної компетентності (СК) майбутніх соціальних працівників (МСП) у процесі фахової підготовки. Об'єкт дослідження – фахова підготовка майбутніх соціальних працівників. Мета дослідження полягає в науковому обґрунтуванні, розробці та експериментальній перевірці системи формування соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки. Унаслідок наукового пошуку встановлено, що СК майбутнього фахівця є підґрунтям його успішної професіоналізації. Основний акцент зроблено на підготовку соціальних працівників, соціальних педагогів – здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота. У роботі проаналізовано

вимоги, котрі висуваються до соціально компетентних соціальних працівників і їх підготовки, простежено коло основних проблем у сфері підготовки МСП та формування їхньої СК, окреслено шляхи їх розв'язання. Обґрунтування нової парадигми фахової підготовки МСП в умовах закладу вищої освіти (ЗВО) України в контексті формування їхньої СК здійснено через аналіз компетентнісного підходу та актуалізацію потреби формування в особистості компетенцій для навчання (освіти) протягом життя. Аналіз наукових праць із проблеми дослідження засвідчив існування варіативних підходів щодо визначення сутності й змісту СК фахівця соціономічної сфери, зокрема соціального працівника, методики її формування в освітньому процесі ЗВО. Запропоновано авторське розуміння дефініцій «компетенція», «компетентність», «соціальна компетентність майбутнього соціального працівника», встановлено їх компоненти. СК МСП представлено як трирівневе інтегративне утворення, що становить ключову (надпредметну) соціальну компетентність, структура котрої ускладнюється, збагачується, набуває якісно нового змісту завдяки професійному складнику, будучи об'єктом соціально спрямованої професійної освіти під час навчання особистості в ЗВО (загальнопрофесійна соціальна компетентність) і містить спеціальну (предметну, академічну) соціальну компетентність. Виокремлено основні компоненти в структурі досліджуваного конструкту: мотиваційно-ціннісний, когнітивно-діяльнісний, особистісно-рефлексивний. Визначено критерії, показники й рівні сформованості СК МСП (низький/репродуктивний, середній/конструктивний і високий/творчий). Розроблено діагностичний інструментарій для визначення стану сформованості СК МСП. Розроблено модель соціально компетентного соціального працівника. У її основі – змістова характеристика та теоретично обґрунтована структура самої соціальної компетентності, носієм якої має бути майбутній фахівець. До її структури включено домінантні функції соціального характеру й здатності до реалізації цих функцій, професійно та соціально значущі особистісні якості й індивідуальні властивості соціально компетентного фахівця, систему соціальних компетенцій. Модель соціально компетентного соціального працівника охарактеризовано як певний еталон, бажаний взірець належно підготовленого фахівця, узагальнені складники якої покладено в основу системи формування СК МСП у процесі фахової підготовки. Концепцію формування СК МСП представлено як цілісну систему поглядів, яка дає змогу створити належні умови для фахової підготовки майбутніх соціальних працівників і на основі якої відбувається формування в них соціальної компетентності. У її основу покладено ідеї інтеграції формальної, неформальної, інформальної освіти; ідеї формування соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки із забезпеченням безперервного процесу вдосконалення, самовдосконалення й саморозвитку; здійснення модернізації освітнього процесу на засадах компетентнісного підходу. Визначено мету, завдання, розкрито основні характеристики концепції. Окреслено теоретичний, методичний, методологічний та технологічний концепти. Науково обґрунтовано, змодельовано та експериментально перевірено систему формування соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки. Вона охопила структуру самої СК, компоненти процесу її формування, їх взаємодію й взаємозумовленість, чотири блоки: теоретико-методологічний, цільовий, змістово-процесуальний, результативний. Упровадження авторської системи реалізовано на настановчо-мотиваційному, когнітивно-діяльнісному, рефлексивно-результативному етапах через імплементацію в освітнє середовище ЗВО визначених організаційно-педагогічних умов і науково-методичного забезпечення їх реалізації. Здійснено експериментальну перевірку дієвості запропонованої системи формування СК МСП у процесі фахової підготовки. Ключові слова: заклад вищої освіти, фахова підготовка, соціальна робота, компетентнісний підхід, соціальна компетентність, майбутні соціальні працівники, освітнє середовище, система формування соціальної компетентності, організаційно-педагогічні умови.

2. The study reveals and substantiates the theoretical and methodological fundamentals of the social competence (SC) formation of future social workers (FSW) in a higher education institution (HEI). The object of the research is the professional training of future social workers. The purpose of the study is to scientifically substantiate, develop and experimentally test the system of social competence formation of future social workers in the process of professional training. Therefore, within the scientific research, it was established that the social competence of the future specialist is the basis of his/her successful professional development. The training of social workers, social

educators – students of the first (bachelor's) level of higher education of the specialty 231 Social work in the field of study 23 Social work is highly emphasized. The requirements for the training of competent social workers and his/her training, traces basic issues in the future social workers training and their social competence formation, outlines the ways to solve the above-mentioned problems. The analysis of the competency-based approach and actualization of personal skills of lifelong learning facilitated the substantiation of the new paradigm of FSW training in HEI in terms of their SC formation. The analysis of scientific works on the research problem testified to the existence of variable approaches to determining the essence and content of SC, methods of its formation in the HEI. The author's interpretation of the following terms «competence», «competency», «social competence» is offered, the components of the above-mentioned definitions are established. SC of FSW is presented as a three-stage integrated entity, which is a key (supra-subject) social competence, the structure of which is complicated, enriched, acquires a qualitatively new content due to the professional component, being the object of socially oriented vocational education and contains special (subject, academic) social competence. The main components in the structure of the studied construct are singled out: value-motivational, cognitive-activity, personal-reflexive. The criteria, indicators and levels of SC formation of FSW (low/reproductive, medium/constructive and high/creative) are determined. Diagnostic tools for assessing the state of SC formation of FSW have been developed. A model of a competent social worker has been designed. It is based on the semantic characteristics and substantiated structure of the social competence itself, which should be carried by the future specialist. Its structure includes dominant functions of social nature and ability to realize these functions, professionally and socially significant personal qualities and individual properties of socially competent specialist, system of social competencies. The model of a socially competent social worker is characterized as a certain sample, a desirable example of a properly trained specialist, the generalized components of which are the basis of the system of SC formation of FSW. The concept of SC formation of FSW is presented as an integral system of views, which makes it possible to create appropriate conditions for the professional training of future social workers and on the basis of which the formation of their social competence takes place. The main idea, purpose, objectives, crucial characteristics of the concept are determined. It is based on the ideas of formal, non-formal, informal education integration; ideas of social competence formation of future social workers in the process of professional training with maintenance of continuous process of improvement, self-improvement and self-development; modernization the educational process implementation in terms of the competency-based approach. Theoretical, methodical, methodological and technological concepts are outlined. The system of social competence formation of future social workers is substantiated and developed. It included the structure of SC itself, the components of the process of its formation, their interaction and interdependence. The system comprised four blocks: theoretical and methodological, target, content-procedural, effective. The process of the system implementation of social competence formation of future social workers is realized at instructive-motivational, cognitive-activity, reflexive-productive stages. It should be implemented in the educational environment of HEI of certain organizational and pedagogical conditions and scientific-methodical support of their realization. An experimental verification of the effectiveness of the system offered by the author was performed. Keywords: higher education institution, professional training, social work, competency-based approach, social competence, future social workers, educational environment, system of social competence formation, organizational and pedagogical conditions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лякішева Анна Володимирівна

2. Liakisheva Anna V.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лякішева Анна Володимирівна

2. Liakisheva Anna V.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернуха Надія Миколаївна
2. Chernuha Nadia M.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Трубавіна Ірина Миколаївна
2. Trubavina Iryna Mykolaivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шахрай Валентина Михайлівна
2. Shakhrai Valentyna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:**

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кравець Володимир Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кравець Володимир Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.